

Кабанова В.П.

Науковий керівник – Козак Ю.Г., д.е.н., проф.,
академік АЕН України та Міжнародної Академії Регіональних Наук
Одеський національний економічний університет

ЄВРОРЕГІОН «НИЖНІЙ ДУНАЙ»: АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Євро регіон - форма транскордонного співробітництва, відносно молода, адже за період менший ніж півстоліття, була створена велика кількість євро регіонів та вони продовжують створюватися й сьогодні. Тільки вздовж кордону Німеччини було створено майже десяток євро регіонів за участю прикордонних територій країн, серед яких: Франції, Бельгії, Нідерландів, Данії, Швейцарії, Австрії, Чехії та Польщі.

Євро регіону «Нижній Дунай» створив нові можливості щодо співробітництва у різноманітних галузях виробництва та сфери послуг між прикордонними територіями країн, серед яких: Республіка Молдова, Румунія та Україна. До складу євро регіону «Нижній Дунай» входять: Одеський регіон (Україна), Галац, Тульча, Бреїла, (повіти Румунія), Кагул та Кантемір (райони Республіка Молдова). Євро регіон «Нижній Дунай» є одним з величезних євро регіонів. (таб. 1), адже він простягається на територію в 53,55 тис. кв. км та на території «Нижнього Дунаю» проживає майже 4 млн. населення.

Протяжність кордонів Одеської області з регіонами Євро регіону «Нижній Дунай» складає:

- 181 км, з повітом Тульча (Румунія) по річці Дунай;
- 26 км, з районом Кагул (Республіка Молдова).

Таблиця 1

Складові частини євро регіону «Нижній Дунай»

Адміністративно-територіальна одиниця	Територія, тис. км ²	Населення, тис. осіб
Одеська область	33,3	2394,7
повіт Галац	4,6	619,55
повіт Тульча	8,49	265,34
повіт Бреїла	4,76	373,17
район Кагул	1,5	119,2
район Кантемір	0,9	61,3

Джерело: [1]

Необхідно провести SWOT-аналіз задля метою узагальнення усіх наявних чинників, що позитивно та негативно впливають на міжрегіональне співробітництво, суб'єктів, що займаються підприємством та розглянути можливості та загрози, корті впливають на них. SWOT-аналіз чинників впливу на єврорегіон «Нижній Дунай» представлений в таблиці 2

Таблиця 2

SWOT-аналіз чинників впливу на єврорегіон «Нижній Дунай»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - судноплавні річки; - знаходження на перехресті транспортних магістралей світового значення; - розташування на території, де простягаються транспортні коридори; - транзитний потенціал; -розвинута виставкова мережа в межах єврорегіону; - велика кількість наукових закладів та центрів науково-технічної інформації. 	<ul style="list-style-type: none"> -незадовільний рівень соціально-економічного розвитку єврорегіону; -невдосконала структура господарства єврорегіону; -погана інфраструктурно-комунікаційна облаштованість єврорегіону; -низько-технологічний і незбалансований агропромисловий сектор економіки, який є для цих районів провідним; -несприятливий рівень ПП - відсталість економіки; -обмеженість мінерально- сировинної бази. -поганий стан транспортної інфраструктури; -мала кількість інноваційно-активних виробництв
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> -використання фондів ЕС для вирішення проблем пов'язаних з інфраструктурою доріг; -розвиток транс-європейських мереж; -наявність європейських програм, спрямованих на розширення співпраці між регіонами- учасниками; -значний потенціал для розвитку сільсько-промислового господарства. 	<ul style="list-style-type: none"> -погіршення авто- та залізничних шляхів; -низькі темпи розвитку та впровадження ІТ у виробництво - конкуренція з боку інших регіонів; -небажання розвивати нові напрямки економіки - мале економічне зростання; -світова конкуренція загрожує традиційним ринкам; - зменшення кількості робочих місць.

Джерело: складено автором на базі: [1,4]

Згідно з таблиці 2 ключовими чинниками єврорегіону «Нижній Дунай» є: розташування на перехресті міжнародних транспортних магістралей; розгалуженість транспортної системи; транзитні можливості території єврорегіону; велика кількість наукових закладів та центрів науково-технічної інформації. Головними стримуючими чинниками розвитку єврорегіону «Нижній Дунай» є: незадовільний стан транспортної інфраструктури; висока зношеність основних засобів; небажання розвивати нові напрямки економіки; мале економічне зростання; відсталість регіонів- учасників.

Відзначимо незадовільний стан транспортної інфраструктури євро регіону «Нижній Дунай». Транспортна система євро регіону «Нижній Дунай» може забезпечити пропуск великого обсягу транзитних перевезень. Однак, умови транзитних перевезень не відповідають міжнародним критеріям щодо швидкості, неперервності, цілості вантажу, тарифів і цін на послуги, що значно стримує збільшення обсягів перевезень.

Отже, за результатом проведеного дослідження євро регіону, можна зробити висновок про великий потенціал євро регіону, що обумовлен географічним положенням, транспортною інфраструктурою, інтелектуальним потенціалом, наявністю розвинутої аграрної сфери. Однак, без розробки подальшої стратегії стабільного та збалансованого розвитку, яка має враховувати економічний та соціально-екологічний аспект, а також, ресурси євро регіону «Нижній Дунай» будуть використовуватися неефективно.

Відповідно до завдань подальшого розвитку євро регіону «Нижній Дунай» та активізації транскордонного співробітництва, що сприятиме поліпшенню струмуючих факторів конкурентоспроможності регіону, вважаємо необхідним [3]:

- 1) здійснити гармонізацію законодавчої та нормативно-правової бази;
- 2) створити умови для максимальної прозорості процесів оподаткування, розвитку банківської та фінансо-кредитної сфери;
- 3) сприяти делегуванню повноважень між органами місцевого самоврядування та місцевими громадами при укладанні зовнішньоекономічних договорів і угод із представниками держав-учасниць євро регіону;
- 4) створити умови для залучення інвестиції задля розбудови інфраструктури та послідовної інтеграції в міжнародну транспортну та енергетичну системи;
- 5) створити уніфіковану системи показників і критеріїв оцінки праці та єдиний інформаційний простір для учасників євро регіону;
- 6) здійснювати підготовку, перепідготовку задля підвищення кваліфікації працівників, які забезпечують діяльність в рамках євро регіону «Нижній Дунай» на достатньо високому рівні;

Здійснення проведення вищезазначених пропозицій сприятиме:

- зміцненню взаємної довіри та безпеки;
- активізації торговельно-економічного взаємозв'язків;
- залученню ПІІ для реалізації спільних проектів;
- покращення транспортної та прикордонної інфраструктури;
- поглибленню комунікаційних зв'язків.

Список джерел:

1. Агентство транскордонного співробітництва «Євро регіон «Нижній Дунай» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://euroregionagency.od.ua/about>
2. Євро регіони як інноваційна форма розвитку транскордонного співробітництва України / В. І. Волошин, В. В. Засадко, Н. А. Мікула [та ін.]. – Львів : Арал, 2013. – 154 с.- с.45-51
3. Коваленко С. І. Євро регіон «Нижній Дунай» Перспективи розвитку транскордонної кооперації / Сергій Іванович Коваленко. – 2011.
4. Корольчук Л. В. Активізація транскордонного співробітництва регіонів : дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / Л. В. Корольчук ; Національна академія наук України, Інститут регіональних досліджень. – Луцьк, 2008. – 203с.